

Tõstamaa Tuleõud

Nr. 12 (142) / Detsember 2007

Tõstamaa valla ajaleht

Päkapikud lõõvad
juba tantsu, otsige
nad lihtsalt üles!

TÄNA LEHES:

Juhtkiri lk 2
Vallavanema
mõtisklus lk 2
Muuseumi
sünnipäev lk 3
Kadri-
karnevalist lk 4
Uus kord prügi-
majanduses lk 5
Lasteaiast lk 6
Vana pilt lk 8
Eakate
jõulupidu lk 9
Mälumängu
uudised lk 10
Kuhu minna lk 11

*Tuhat tänu
kroonilistele kaastöölistel!*

*Õnnelikke
hetki ja kirglikku elu
kõigile,
kes meid loevad!*

Tõstamaa Tuleõud

JUHTKIRI

□ Kuidas elab minu küla? Käisin hiljuti kodukandis, kaugel Virumaal.

Istusime emaga videoväljal ja arutasime, kuidas minu lapsepõlvkülal on läinud. Ja ema muudkui jutustas mismoodi Tammele suri kõigepealt pere naine Aino ja siis tema poeg, seejärel minija ema ja nüüd on minija ise linnas laste juures ning maja on tühi, aga see oli meie kandi kõige rikkam talu.

Mäerahva talus elab üksik vanapoisist poeg ja tema emagi on juba mullas ning mis hull lugu - Aadu talus võttis pere mees lehekuulutuse peale naise ja see salgas sugulaste eest mehe surma ning toimetas surnukeha Tartu anatoomikumi hakkimiseks, suguvõsa peab nüüd sõda varanduse pärast. Talu on tühi ja kungisest hiilgusest on järel vaid lagunenenud hooned.

Kõival ka juba Irene surnud ja maja tühi ning Tobrude maja põles hoopiski maha ja Lantsi Hilda on juba ammu surinud, nende juures oli kunagi küla esimene teler. Laksid põlesid oma majja sisse, näib, et lõppu ei tulegi. Ja minul on lõpmata kurb kuulata sellest hävingust minu kodu külas.

Aga meie talust ei taha ema rääkida, sest selle müüis ta ühel päeval maha ja ehitas endale vannitoa. Nüüd on tal kahju ja valus ka, kõigi nende mälestuste pärast, mis sinna jäid.

Ainsad noored inimesed elavadki meie endises talus. Aga seda minu küla ei olegi enam, on ainult kaugete aegade mälestused.

Ülle Tamm

Jõulumõtisklus 2007

Jõuluajal läheb väljas varra pimedaks. Eks oleme ikka vahel mõelnud, et oleks kauem valge, jõuaks veel seda või teist teha. Ehk on aga sellist aega vaja, kus on mahti rahulikult elu üle mõtiskleda, vaadata tagasi möödunud ja pidada plaane tulevikuks.

Vallavalitsuse poolt vaadatuna rõõmustas möödunud aastal KIK-i projekti rahalisel toel teoks saanud kauaoodatud Tõstamaa vee- ja kanalisatsioonitrasside laiendus, mis lõi liitumisvõimaluse ca viiekümnele eramajapidamisele.

Ammu remonti igatsenud Tõstamaa lasteaiahoones suutsime tänavu ühe rühma remondi näol töödega alustada. Aasta lõpul esitatud KOIT kava projektiga loodame saada võimaluse kogu lasteaiahoone remondi rahastamiseks.

Kullasära

Koolist ja mõisast liikluse möödajuhtimise kava on Tõstamaal olnud aastakümneid. Koostöös teedevalitsusega jõudsime tänavu tegudeni ja valmis kruusakattega teelõik tänavavalgustuse, kõnnitee ja trassidega. Asfalteerimine on kavas järgmisel kevadel.

Kes aga ise soovib, saab Tõstamaa koolist hea hariduse.

Kevadel keskkooli lõpetanud lend oli kolme kuld- ja ühe hõbemedaliga õpitulemustelt läbi aegade edukaim ja tõestas veelkord, et kes ise soovib, saab Tõstamaa koolist hea hariduse.

Sporditüdruk Liina Laasmaa visatud Eesti B klassi odaviskerekordit võib läbi aastate pidada valla üheks paremaks sporditulemuseks.

Vastakaid tundeid tekitas Kavaru paadisadam-külakeskuse ehitus koostöös Kavaru külaseltsiga. Minu arvates tuli see välja kena, vajadustele vastav ja projektikohane kuid Pärnu Postimehest lugesin, et mõne külaelaniku ootused olid hoopis teistsugused ja palju suuremad.

On hea, kui plaane on rohkem, kui teoks teha jõutakse. Vastupidine variant on kindlasti halvem. Nii lootsime sel aastal alustada spordihoone ehitusega kuid meist mitteolevatel põhjustel lükkus see

edasi. Tõenäoliselt jätkub ka 2008. aastal raha vaid projekteerimiseks.

Suure töö tegime üldplaneeringu koostamisel ja lootsime selle aasta lõpuks kehtestada. Osa Manija inimesi jõudis aga aasta lõpuks vastupidistele seisukohtadele kui aasta algul ja nii lükkus planeerigu kehtestamine tulevikku.

Tulge maale

Olen soovinud, et valla elukvaliteet oleks selline, et siit ei mindaks, vaid siia tulakse. Tulemus sõltub avaliku-, ettevõtliku- ja ühiskondliku sektori tegevusest. Kahjuks ei muutunud ka möödunud aastal üldine maaelu trend, elanike arv vähenes paarikümne võrra ja iive oli jätkuvalt negatiivne.

Tunnustust väärivad valla ettevõtjad, kes suudavad nii endale kui teistele tööd pakuda. Teada-tuntud tegijate kõrval võib ehk aasta üllatuseks pidada aastaid tühjana seisnud Seliste meierei uut väljanägemist ja sees toimuvat tegevust.

Kodanikuühiskonna tegemistest väärrib esiletõstmist, et meil on uue regionaalpoliitilise termini kant kohaselt igas kandis (Tõhela, Seliste, Pootsi, Kavaru, Manija, Kastna) oma tegus külaselts. Arenult on seltsid küll erineval tasemel kuid kindlasti pakub ühistegevus osalemis-isetegevusrõõmu ja lisab külaelule värvi.

Vallaelu kujundavad oma tegemistega kõik vallaelanikud. Soovin jõuludeks rahulikku mõtisklemisega ja ilusat jõulupuhkust ning uueks aastaks häid ideid ja jõudujaksu ning pealehakkamist nende elluviimisel.

Toomas Rõhu,
vallavanem

TOIMETUS

Toimetaja Ülle Tamm tel 505 5340 Küljendaja Pille Paalam,
Internet: www.parnumaa.ee/tostamaa/tt
Saatke meile oma jutte ja fotosid aadressil leht@tostamaa.ee

Levi: Tõstamaa PMÜ kauplus, Seliste Jaani pood, Pootsi pood, Tõhela pood ja raamatukogu, Tõstamaa bensiinijaam.
Trükikoda Hansaprint
Tiraaž: 600tk

Natuke muuseumijuttu...

Tõstamaa muuseum on saamas kohe-kohe 1-aastaseks. Tegemist on päris esimese tähtpäevaga, mis igal asutusel tuleb üle elada, sest peale esimest aastat saab öelda, kas tegu on väärt asutusega või mitte.

Mina, kui muuseumirott, tahaksin iseendale rinnale rusikatega taguda ja öelda, et kõik on kõige suurepärasemas korras ning muuseum kenasti jalad alla saanud.

Tegelikult ega midagi ka viriseda pole, sest möödunud aasta jooksul olen leidnud endale suurepäraseid koostööpartnereid kogu vallas, ilma kellelta ei näeks see muuseum üldse välja nii nagu see praegu välja näeb.

Tahan tänada Mart ja Kalev Martsoni, Eve ja Ain Käär'i, Laine Mändlat, Mari Lühistet, Aima Nurme't, Naima Riis'i, Helga Randmaad, Jüri Tensonit, Sirli Väarat, Rita Algpeust, Ester Põltsamit, Astri Martsonit, Elviine Greenfelti, Aime Maruse't, Laivi Rääbist ja Meeta Marti't, Marvi Volmerit, Triinu Pertti, Liia Soomret, Ats ja Raili Käär'i, Maris Marus't, Galina Mändlat, Helgi Petersit, Önnela Pärnastet, Aino Karu, Karin Miidu't, Toomas Mitt'i, Karin Reinson'i, Aare Sutt'i, Toomas Rämman'i, Elli Terast, Silvi Rand'a, Milvi Vapper't, Jürgen Rand'a, Endel Andres't, Kaidi Lumera't, Ene Jurjev'it, Jaanika Soo-

saar't, Villem Jaansoo'd, Kirsiti Talu, Ene Pärna, Kati Tõnissoo'd ja paljusid teisi, kes muuseumi tegemistele kaasa on aidanud.

Kui keegi on siit nimekirjast välja jäänud, siis vabandan juba ette kogu südamest, sest ilma abita, ei oleks see muuseum üldsegi sealmaal, kus ta praegu on. Ja muideks, tänan ka praeguse 11. klassi noormehi, kes on aidanud mul muuseumis teostada nii põrandapesu kui kõikvõimalikke transporttöid – ilma teieta oleksin ma tõesti plindris olnud.

Eelpool mainitud abilised on olnud aktiivsed igal moel – kes on laenanud mulle muuseumieksponaate, kes eri-

Ilma abita ei oleks see muuseum üldsegi sealmaal, kus ta praegu on.

nevate näituste eksponaate, kes on näidelnud Tõstamaa Tuttide etteastetes või muul moel kaasa löönud erinevatel muuseumiüritustel.

Ma siiralt loodan, et ka Kalevil pole midagi selle vastu, et ma tal terve rulli head kartulikoti riit hakkama panin. Kalev laenas mulle rulli kangast, et ma saaks paar juppi sealt muuseumi jaoks võtta. Kogu kanga laenamine lõppes aga sellega, et olin terve riide ära tükeldanud ja erineval otstarbel erinevatesse koh-

tadesse üles riputanud. Peale selle oli Kalev see mees, kes terve mõisakeldri minu soovil auke täis puuris ning tekitas Elfis väikese mure, kas mitte kogu mõisahoonet sellise uu-ristamise peale alla ei kuku. Siiani pole kukkunud...

Ning nüüd siis asja juurde. Kuna muuseum saab aastaseks, siis ootame teid kõiki väikesele koosviibimisele 26. detsembril kell 16. Toome lavale järjekordse tuttide üllitise, vaatame mis muuseumis uut on ja naudime kaunist jõuluaega.

Jõulujärgsele näpuliigutusele ootame aga 27. detsembril kell 16. kõiki kunsti- ja käsitööhuvilisi. Nimelt alustame KIPA-projekti raames täiskasvanukoolitustega, kus esimese avalöögi annab Inger Vahuvee. Tema käe all saab omandada enam teadmisi disainist ning uutest käsitöövõtetest.

Samuti jätkan ma endiselt HOBI-näitusele materjali kogumist. Näituse ülespanek ja juba ühendust võtnud inimestega kontaktivõtmine on viibinud minu enda tegemiste tõttu, kuid näitus tuleb ja ettevalmistatud tööd selleks jätkuvad juba 17. detsembrist uuesti. Kes veel leiab, et tal on olnud või on siiani hobisid, millest soovib ka teisi vallaelanikke teavitada, siis ootan teie kirja või kõnet: liina@tostamaa.ee või 508 3834.

Kaunist jõuluaega soovides,
Liina Käär

VALLAVOLIKOGU TEATED

Vallavolikogu istungil 30.11.2007.a.

- Kuulati vallavanema Toomas Rõhu infot lähiajal val- las toimunust.
- Otsustati võtta vastu Elmo Ranna poolt vallale kin- gitav Võidu sadama osak.
- Võeti vastu uus vallavara valitsemise kord.
- Algatati Puhkebaasi maaüksuse detailplaneering.
- Kehtestati Kõpu külas asuva Korstna, Maria ja Mul- gu maaüksuste detailplanee- ring.
- Arutati valla arengukava kuni aastani 2015.
- Kuulati finantsjuhi Karin Randmäe infot valla 2008. aasta eelarve koostamisest.

Viimane istung käesole- val aastal toimub 21. det- sembril.

Ilusat jõuluaega!
Eve Sahtel,
vallasekretär

DETAILPLANEERINGUD

- Tõstamaa Vallavoliko- gu kehtestas 30.11.2007. a. istungil otsusega nr. 153 Tõstamaa vallas Kõpu külas asuva Korstna, Maria ja Mul- gu maaüksuste detailplanee- ringu.
- Tõstamaa Vallavolikogu algatas 30.11.2007.a. istun- gil otsusega nr. 154 Tõsta- maa vallas Tõlli külas asuva Puhkebaasi maaüksuse de- tailplaneeringu, mille ees- märk on puhkeküla rajami- ne. Puhkebaasi maaüksus on 4,19 hektarit suur.

.....
TÄNU!
 Manilaiu
 Neeme talu
 pererahvas tänab
 vallavalitsust
 teetegemise eest ja
 soovib kõigile
 häid pühi!

Abiks harrastuskalurile

□ Keskkonnaminister kinnitas harrastusliku kalapüügi võimalused 2008. aastaks.

Võrreldes selle aastaga jäävad harrastusliku kalapüügi õiguse tasud nii siseveekogudes kui merel üldjoontes samaks.

Rannikumeres nakkevõrgu püügiõiguse tasu ühe kuu eest on 100 kr ja siseveekogudes 150 kr, põhjaõngejada püügiõiguse tasu rannikumeres 35 kr ja siseveekogudes 200 kr.

Arvestades väikesaarte eristaatust on püügiõiguse tasu väikesaare alalistele elanikele harrastuslikuks kalapüügiks nende kodusaari ümbritseval veelal endiselt 50 kr võrgu ja 25 kr õngejada eest.

Kalastuskaartide taotlemise korras muudatusi pole. Taotleda saab <http://kala.envir.ee> ja posti teel. TT

Kadrid trallitasid jälle

24. novembril toimus Tõstamaa rahvamajas vana kombe kohaselt karneval, kus pea pooled pidulistest olid vaikemates kostüümides.

Seal olid, punkarid, Pipid, inglid, jäned, lehm, laudanaised, prostituudid, pingviin, prügikoll, vampiir, ööliblikas, lumememm jt. "kadrid". Tublid, kes olid julged ja astusid üles oma etteastega, mis alati vaatajaid rõõmustab.

Toredad kingitused olid preemiaks kõigile neile, kes vaeva nägid. Olge te südamest tänatud lahke anni eest: Enn Rand, Shalom, Teeristi pood, Majandusühistu Tõstamaa kauplus, Merelaiu Puhkeküla, Laine baar, Maire Adler, Rita Algpeus, Erika Leetmaa, Carmen Maantoa, bensiini-

jaam, Elle Pihlak ja "Teine võimalus".

Rahva lemmikuks sai punkarite bänd, kes väga hästi 2-duuri looga maha said, mängides ise trumme, bass- ja soolokitarr ning laulsid, tuues ohvriks oma häälepaelad. Peaaudhind - saunaõhtu Maria Talus

oli neil ausalt välja teenitud. Ansambel Absolut-Lühis oli väga hea, elas meile suurepäraselt kaasa. Meeleolu oli tore, nagu alati.

Eks tuleval aastal teeme seda jälle!

Õnnela,
rahvamajast

Pangabuss

Kõik oma rahaasjad
saad Sa korda ajada pangabussis!

Tõstamaa rahvamaja juures

peatub pangabuss üle nädala
teisipäeviti kell 14.45-15.30
(15. ja 29. jaanuar, 12. ja 26. veebruar,
11. ja 25. märts, 8. ja 22. aprill,
6. ja 20. mai, 3. ja 17. juuni)

Bussis saad:

- oma kontole sularaha panna ja välja võtta
- teha arvuti abil makseid
- sõlmida erinevaid lepinguid
- head nõu pangateenuste kohta

Pangabussi sõiduplaan: www.hansa.ee,
küsi lisa 6 310 310. Näeme siis.

Hansapank
Swedbank

Tõstamaa Vallavalitsus pakub tööd

MAJANDUSJUHATAJALE

TÖÖÜLESANDED:

- Tõstamaa keskkooli, vallavalitsuse ja teiste hallatavate asutuste majandusala töö ning kaupadega varustamine

EELDAME:

- väga head organiseerimisvõimet ja suhtlemisoskust
- täpsust, kohusetunnet ja iseseisva töö oskust
- B-kategooria juhilube

Avaldus koos CV ja palgasoooviga saata hiljemalt
10. jaanuariks 2007 aadressil Tõstamaa Vallavalitsus,
Sadama tee 2, Tõstamaa, 88101 Pärnumaa või e-posti aadressil
toomas@tostamaa.ee. Info tel 449 6180, 506 1930.

POOTSI SAUN

OOTAB SAUNALISI

IGAL LAUPÄEVAL ALATES KELLA 16-ST

INFO JA TELLIMINE TELEFONIL +37 2513 7230 HELGI

Prügisorteerimine Tõstamaa vallas

Enamikust meist sai selle kuu alguses teate, et alates uuest aastatst ei tohi prügilatesse viia sorteerimata jäätmeid ehk siis segaolmejäätmetesse ei tohi visata paberit ja pappi, pakendeid, ohtlikke jäätmeid ega ka aia- ja haljastusjäätmeid. Vastasel juhul saab inimene tunduvalt kallima prügiveo arve.

Alates uuest aastast tuleb segaolmejäätmetest eraldi korjata paber ja papp, pakendid, ohtlikud jäätmed ning aia- ja haljastusjäätmed. See aga ei tähenda seda, et iga maja juures peab olema viis prügikonteinerit. Need jäätmed saab viia, kas Tõstamaa jäätmepunkti või avalikesse kogumispunktidesse. Olmejäätmekonteiner on aga kohustuslik kõigis majapidamistes.

Tõstamaa vallas asuvad ohtlikud jäätmete kogumiskonteinerid järgnevates kohtades: Tõstamaa EDU kauplus Tõstamaa alevikus, Jaani pood Seliste külas, Poosti kauplus Poosti külas.

Aia- ja haljastusjäätmed ei tohiks olla maa piirkondades väga suur probleem, valdavalt need ikkagi pannakse kompostihunnikusse või põletatakse aia nurgas ära ning väga harva võib leida juhtumeid, kus neid on visatud prügikonteinerisse. Biolagunevad aia- ja haljastusjäätmed tuleb kompostida oma kinnistul, kas lahtiselt hunnikutes või komposteris. Juhul, kui siiski ei ole võimalik aia- ja haljastusjäätmeid kuhugi panna, palun võtta ühendust Tõstamaa jäätmepunkti juhataja Kaleviga, kes on saanud vastavad juhised, tema siis juhatab teid juba edasi, kuhu viia kompostitavad jäätmed.

Kahjuks pannakse aga kalmistutel haljastusjäätmeid prügikonteineritesse. Käesolevaga palun inimestel järgida kalmistu kasutamise eeskirja ning viia haljastusjäätmed sel-

leks ettenähtud (märgitud kohtadesse) kohta. Prügikonteineritesse lähevad siiski ainult sellised jäätmed, mis looduses ei kõdune – ära põlenud küünlad ja topsid, kunstlilled, katkised tööriistad jne.

Paberi- ja papijäätmed saab Tõstamaa vallas tuua järgnevatesse kohtadesse: Tõstamaa alevikus nii katlamaja kui ka Tõstamaa keskkooli juures asuvasse paberi- ja papikonteinerisse, Tõhela külas rahvamaja juures asuvasse paberi- ja papikonteinerisse kui ka Poosti külas Poosti kesku- se juurde paari nädala jook- sul toodavasse paberi- ja papi- konteinerisse. Samuti on võimalik paberit ja pappi tuua Tõstamaa jäätmepunkti.

Pakendikonteinerid asuvad Tõstamaa vallas järgmistes kohtades:

- Tõstamaa alevikus – katlamaja, Tõstamaa keskkooli, endise tööstuspoe (Tõstamaa kollastest tellistest maja), Tõstamaa EDU kaupluse parkimisplosi juures,
- Kastnas endise kaupluse juures,
- Tõhelas nii rahvamaja kui ka Tõhela kaupluse juures,
- Selistes Jaani poe juures,
- Poostis kaupluse juures ning peatselt ka Poosti kesku- se juures.
- Samuti on võimalik paken- deid tuua ka Tõstamaa jäät- mepunkti.
- Pandipakendeid on võimalik ära anda kõikides kauplus- tes.

Millisesse konteinerisse, millised jäätmed käivad, on konteinerite peal ära märgi- tud. Samuti on võimalik konteinerite värvide järgi kind- laks teha, kuhu milline jääde käib. Kui on tegemist sinist värvi konteineriga või on si- nise klepsuga info, siis sinna sisse võib vista kõik paberi ja papi. Kui on aga kollast värvi konteiner või kollase klepsu- ga info, siis sinna käib sega- pakend.

Pakendi ning paberi- ja pa- pikonteineritesse tuleb viia puhas jääde. See tähendab se- da, et ei tohi olla määrdu- nud paber, papp ega ka pakend. Pakend peab olema lihtsalt tühi. Jogurtipaki või ketšu- pipudeli või muu taolise pa- kendi võib vee alt kergelt lä- bi lasta, et sinna toodet sisse ei jääks. Pesuainetega neid kindlasti vaja pesta ei ole va- ja. Paber ja papp peab olema kuiv, näiteks kasutatud mär- ga ja määrdu- nud paberkätte- rätikut, pabertaskurätikut või WC paberit, ei tohi paberi- ja papikonteinerisse visata.

Piima- ja mahlapakid, plas- tikpudelid, konservikarbid, pappkastid jne. Tuleb võima- luse piires kokku pressida, sest see võimaldab konteine- risse suuremas koguses jäät- meid paigutada.

Juhul kui olmejäätmekon- teineri kaane avamisel on nä- ha, et konteineris on sinna mitte käiv jääde nt. lehejäät- med, ohtlikud jäätmed jne, siis alguses jäetakse kontei- ner tühjendamata ning klien- ti teavitatakse mittesobivatest jäätmetest. Palutakse need tal sealt eemaldada ning järgmi- sel korral konteiner tühjen- datakse. Kui aga alles tüh- jendusprotsessis on näha, et oli sobimatuid asju, siis tea- vitatakse klienti ja esitatakse suurem arve. Autojuht kelle- gi prügikotte ekstra katki tõm- bama ja midagi tõestama ei hakka.

Kuhu panna?

- Toidukile – puhtana paken- dikonteinerisse, määrdu- nud kile olmeprügikonteinerisse
- purepakendid, mis jäävad üle pärast piima, keefiri, mah- la tarbimist – pestult ja kui- vana pakendikonteinerisse, määrdu- nud olmeprügikonte- inerisse
- kasutatud toiduõli – kui on suures koguses (alates 200L korraga), siis tuleb koguda eraldi ja anda käitluseks üle jäätmekäitlejale, kui aga ko- dumajapidamises tekib vähe- ses koguses õli, siis võib pan- na olmeprügikonteinerisse

■ klaasikillud – katkised pur- gid pakendikonteinerisse, kat- kine peegel ja väheses kogu- ses aknaklaasi olmeprügikon- teinerisse, suures koguses tel- lida äraviimiseks ehitusprahi konteiner,

■ plastik – määrdu- nud plas- tik olmeprügikonteinerisse, puhas pakendikonteinerisse

■ kilekotid – puhtad paken- dikonteinerisse, määrdu- nud olmeprügikonteinerisse

■ kodukeemia plastmassist pudelid, kodukeemia pudelid – mitteohtlikud ja kuivad pa- kendikonteinerisse, ohtlike ai- netega reostunud ohtlike jäät- mete kogumispunkti,

■ pesupulbripakendid – puh- tana (pulber seest välja rapu- tatud) paberikonteinerisse, määrdu- nud olmejäätmekon- teinerisse

Mida panna olmeprügikon- teinerisse?

■ Toiduainete paber- või papp-pakendid võib panna paberikonteinerisse, kui nad on puhtad, kuivad ja pole ot- seselt toiduainetega kokku puutunud. Enamasti on nad aga toiduainejääkidega koos ja sel juhul on sobiv koht olmeprügikonteiner

■ hõbepaberi moodi kraam (šokolaadi ümbrispaber, ko- hukeste pakend)

■ pesuvahendi kilekotid

■ kodus lõigatud juuksed

■ kasutatud paberkäterätid ja -taskurätikud

■ leivakoti klõpsud

■ vanad räbalad, riided

■ jalanõud

■ elektripirnid

■ munakoored

■ vahtplastist toidualused

■ laste mähkmed

■ kassiliiv

■ vorsti-juustu ümber olev plastikpakend

■ tampoovid-hügeeniside- med

■ vatt

■ fooliumpakend

■ katkised nõud

■ kummist ja puidust ese- med

■ tolmuimejakotid

■ nahk

Järgneb pöördel >>

<< Algas lk 5

Mida panna pakendikonteinerisse?

- Pesuvahendi pudelid (puhtaksloputatuna)
- šampoonipudelid
- plekist konservikarbid
- jogurtitopsid (puhtad ja kuivad)

Mida panna paberikonteinerisse:

- ajalehed ja ajakirjad
- kataloogid ja reklaam-materjalid
- vihikud
- ilma kaanteta raamatud
- jõupaber
- pappkastid ja -karbid
- puhtad paberipakendid nt. hambapastatuube ja kosmeetikatooteid ümbritsevad paberipakendid

Meeldetuletus, et Tõstamaa jäätme punkti on võimalik tuua järgmisi jäätmeid:

- vanapaber ja -papp pakendid
- elektroonikajäätmed
- autorehvid
- ehitusjäätmed väiksemas koguses
- ohtlikud jäätmed (õlid, värvid, akud, päevavalguslambid jne.)
- vanaraud
- suurjäätmed (mööbel)

Lisainfot on võimalik saada sorteerimise kohta järgmiselt interneti aadressidel www.eto.ee, www.pakendiringlus.ee.

Tõstamaa valla prügi-majandusest on võimalik peatselt lugenda lisainfot ka meie valla kodulehelt www.tostamaa.ee.

Täiendavate küsimuste tekkimisel pööruda minu poole.

Ilusat ja rahulikku jõuluaega soovides

Kerli Brandt,
arendus- ja keskkonnanõunik

Vajatakse
KORTERIT
neljale töömehele
kuni kevadeni,
täpsem
info telefonil
514 6645 Üllar

Punamütsike ja päkapikud möö

Kokku said suured ja väikesed "Kadrid".

Kas Teil juba päkapikud käivad? Meie lasteaias pönnidel igatahes küll käivad, sest hommikul on kõigil maiustusi taskud täis. Selle all kannatab pisut söögiisu, aga jõuluaeg ei kesta ju igavesti.

Saalis toimuvad juba ettevalmistused jõulupidudeks, õpitakse laule ja näidendeid. Kes veel pole jõudnud jõulusalmsi otsida, peab kiirustama. Jõulumehed on viimasel ajal üsna lebed olnud ja lepivad habeme paitamise ja patsilöömisega ka, aga kui 4-aastane mehepoeg ikka räägib, et "mina olen pisi-pisi, ära minult salmi küsi", siis...

Tänavu kaunistasime lasteaias jõulutoa ja kutsusime lapsevanemaid sinna koos lastega meisterdama. Juba on Kevin emal Marge abil valminud popcornidest vanikud ning Katre ema Birgit tegi vatiinist ja riidelappidest ingleid ja komme. Vanema rühma tüdrukud sattusid nii hoogu, et unustasid õuemeinukugi ära. Valminud töödega ehime koridori aknaid.

Seekord tahaks kirjutada

Lavastus "Punamütsike".

veel meie väga vahvast isadepäeva peost. Emad ja isad ei osanud aimatagi, mis neid ees ootab.

Rühmade esindajad said loosiga muinasjutu, mida tuli lühikese ettevalmistusaja ja lihtsate vahenditega lavastada. Nooremale rühmale sattus "Naeris". Kuna vanemaid oli rohkem kui muinasjutus tegelasi, loodi ruttu juurde naabrimees ja naabrieit.

Keskmise rühma "Punamütsikese" näidendis sai palju nalja. Punamütsikese osa

sattus Katre-Marise isale. Kui ema palus Punamütsikest vanaemale kooki ja jooki viia, sest vanaema on haige, jäänud, ütles Punamütsike: "Vanaema ei tohi kooki süüa, tal on kõrge kolesterool. Aga miks perearsti ei kutsuta?" Ema vastas: "Perearstil on ju kogu aeg telefonil automaatvastaja peal".

Vanema rühma vanemad lavastasid "Kakukest" kus nimisaline Kaarel-Andrese isa. Lastel ja teistel pealtvaatajatel oli kõiki näidendeid huvi-

lavad lasteaias

"Kadri", "Kadri" ja "Kadri"....

Teemeistritel külas.

tav jälgida. Kuna olime kuulnud, et teistes lasteaedades on samuti vanemaid ilma ettevalmistuseta näitlema

Kes veel pole jõudnud jõulusalmi otsida, peab kiirustama.

pandud ja asi on toiminud, julgusime samuti katsetada, ning meie kõigi arvates läks ettevõtmine väga hästi korra. Lapsevanemad on suurepärase näitlejad, mäletavad muinasjutte ning on väga vaimukad.

Jõulude eel tahaks tänada kõiki koostööpartnereid ja asutusi, kes on lubanud meie mudilastel endi töid-tegemisi uudistama tulla. Kauneid jõule lastele ja nende vanematele!

Kõige pisemate jõulupidu toimub 19. detsembril, keskmisel rühmal 21. detsembril ja vanemal 20. detsembril, kõik peod algavad kell 16.

Riigikogu jõuluvanad on ka sel aastal lahkeks läinud, lubatakse toetada oma-valitsusi uute lasteaiakohtade loomise, lasteaedade remontimise ja lasteaednike palkade tõstmisega. Rõõm kuulda!

Aita Lind,
lasteaija juhataja

Toomas Mitil on õnnestunud jõuludeks kõik ümberkaudsed luigid tantsima õpetada, igatahes väga vahva pilt.

TEEME KOOS PIPARKOOGI ehk jõululeiva VÄLJANÄITUSE TÕSTAMAA MOODI

Too oma tehtud ja põnev piparkook rahvamajja kuni 21. detsembrini - väljapanekut saab vaadata alates 22. detsembri õhtust Karin & Õnnela

Vana pilt jutustab

Pori ait 1982 jõulude ajal.

Kohanimed on ajaloo-sündmuste talletajad, samuti looduses toimunud muutuste meeldetuletajad. Kohanimed on juhatanud ajaloolasi kaugete aegade, nüüdseks sajandeid tagasi kadunud asustuse jälgedele.

On kohanimed, millised pole mitte kunagi ühelegi kaardile sattunud. Neid nimed on edasi antud põlvest põlve (suust-suhu). Tõhela järve keskkohas, kus on hästi jälgitavad kunagise veekogu astangud (kõrge kallas) ja samas järve voolava oja säng, kus maantee tõuseb astangule. Selle astangu all olnud veel kolm põlve tagasi väga pehme ja porine.

Nüüdseks mustkatte saanud ja aegade jooksul sinna maetud kruusakooramad on selle teetõusu Nopli (end. Blundi) kohal ainult veidi märgatavaks jättnud. Samas, kui tee tõuseb, teeb ta ka käänaku. Just seal käänaku peal olnud väike saun ja seda kutsutud Kūūra-Käära saunaks ja seda maantee tõusu nimeetatud Kāputsikääruks. Maria Laur (1905–1995) kirjeldas

Kõrgemäe vaestemaja kivi.

nii elavalt sealt käpukil ülesronimist.

Tõhela järve idakaldal leiduvat savi on kasutatud Laagitsa tellisetõngis (savivõtuaugud on veel nähtavad), savist on ehitatud Savitoea elumaja (1933) ja Tõhela endise meierei poole liikudes on Tõngiaia põld. Nimi annab vihje savivõtukohast või on sealsest savist kohapealgi veel midagi tehtud.

Alu külas, Põlde talu hoonete kohal, raba servas olnud Kalmetepõld. See on otsene

märk raba servast kunagise asustuse jälgede otsimiseks. Rahvajutu järgi on Võlla rabast laeva riismeid leitud.

Võlla raba serva pidi põhja poole liikudes Häidaste ja Teoste poole, kus kaasikut kutsutud Vesikaasikuks. Sealt on kündmisel välja tulnud müürijuppe ja teatakse lisada, et kunagi oli Mustajõel (Paadrema jõe lisajõgi) olnud vesiveski.

Ümbruskonnas teatakse rääkida sellest, kuidas Põhja-sõja ajal põgenenud naised ja lapsed Võlla rappa. Põge-

nejaid aetud taga ratsahobustega. Jää olnud laugastel nõrk ja ratsamehed uppunud – sellest tänaseni Tākulaugas- te nimetus ja naiste põgenemispaika kutsutakse Naistepuumetsaks. Ada Kütt (sünd. 1926) teab lisada oma esivanematelt kuuldu, et rabast on leitud kiutkõrvi tükke.

Põhja sõja jutte liigub mitmeid – Kiraste kanti jäänud maha üks sõdalane, ta tulnud juhtumisi Hendreku Mardile ja kui ta soputanud oma riideid reheahju paistel, visanud

taat ahju pealt kirvega, mis tabas pead ning ohver suri, tema hobune jäänud sinna perre. See sõdalane olnud hoopis naisterahvas! Nüüd, veel mäletataval ajal, talus ehitustöid teinud mehed leidsid vundamendiaugu kaevamisel naisterahva skeleti. Ju oli jutt õige.

Kõrgemäe vaestemaja kivi (endises Häidaste külas) pole suur. On roosakaspunane graniitrahn kunagise vaestemaja tee ääres. Rahnu ühel küljel on jälgitav käepidemega mõõga kujutis. Rahvajutu järgi on kivi alla maetud kulda ja kivi kõrvalt läinud mööda muistne rootsiaegne sõjatee. Rahva pärimuse tõttu on kivi kantud Eesti ürglooduse raamatusse. Alu mäe kunagise asustuse jäljed on kindlalt teada Männikuste küla Kõõssa Jüri talu kohal.

Uurimist vajavad Alu mäe seljal Ojamardi talust põhja pool Vahtra ümbruses kunagise võsapõllunduse jäljed. Loodusest võib võtta lõpmata palju kohanimesid.

Vaatame selle väikse lumise aida pildi tagaküljele, sinna olen kirjutanud: Pori ait 1982 jõulude ajal. Pori oli karjamaavahi koht Kiraste külas, mis anti tsarisojaväes 24 aastat teeninud soldatile. See oli väga ilus väike rehielamu (kauni ahjuga).

Huvitav on lisada, et rehetuba maja keskel oli palkseintega, laudaosa kiviseintega ja 1912 ehitatud kambriots jälle kiviseintega. Nüüdseks on kadunud kõik! Jäänud on Pori nimi. Selle pakkus loodus, pehme ning porine allikaline ümbrus. Kaevgi oli allikal. Maaparandus tegi oma töö, kuid kevadeti on Pori kohal veelgi veeväli koos luikedega.

Pori on kirjas kõikidel vanadel kaartidel (ka Parina), küll valel kohal ja hoopis teiselpool maanteed. Endiselt ütleme, et Kanamardi metsa keera Pori juurest (Sõeru jääb teispoole teed).

Jõulude aeg viib mõtted läinud aegade ja inimeste juurde.

Kaunist jõuluaega!
Vaike Hang,
koduloo uurija

Laine küttis südameid

Jõulupidude aja juhatas sisse laupäeval toimunud eakate jõulupidu. Traditsiooniliselt sõidutas valla buss kõik peolised rahvamajja.

Bussijuht Ando ei jõudnud ära imestada, et seekord Munalaiust ka Manija inimesi pidumajja sõidutada sai.

Saalis ootasid külalisi kaetud lauad ja hea tuju. Kuigi enamasti on olnud keset saali kaunitult sätitud rootsilaud siis hindasid peolised seekord just seda, et iga laud oli kenasti kaetud ja ei pidanud kuskile söögi järgi minema.

Kui nüüd natukene viriseda, siis võiks saali kaunistamisega veidi rohkem vaeva näha. Ühest kuusest on natuke vähe, et nii suur saal jõuluhõnguliseks muutuks. Samas võiks need kutid, kes pärast ansambliproovi ei viitsi oma kola kokku panna, saali kaunistamisel kaasa lüüa.

Eriti kiitsid pidulised kelmikat ja säravat ansamblit Laine. Ja lauludki olid enamiku noorusajast pärit. Polnud midagi imestada kui sellise tore laulu saatel tantsitas Ranna Heino pea pooli saali naisi ja nõudis eriloona "Katuushat". Tantsida said kõik, kes vähegi tahtsid.

Pidulised ei jätnud kiitmata vallavalisust, et jälle toredest peost osa said. **TT**

MÄLUMÄNG

Algas uus mälumänguhooaeg

Teise koha saavutanud võistkond MM.

■ Tõstamaa mälumängusarja uus hooaeg algas 20. novembril. Mängujuht Joel Kuke küsimustele teadis seekord kõige paremini vastuseid võistkond Tõhela koosseisus Kaarin Reinson, Aidi Lellsaar, Kirsti Talu ja Jaak Tork. Teise koha saavutas võistkond MM (Anneli Võso, Enno Kase, Kalev Martson) ja kolmanda koha võistkond Okas (Leo Salk, Õne Salk,

„Kuldaju” lisavõistluse kaks paremat Jaak Tork ja Õne Salk.

Marek Salk, Indrek Meras). Järgnesid võistkonnad Üksteist, Vaska, Pootsi, Nulliring, Einsteinid, Lõvisüda, Optimistid ja Seeseal.

Lisavõistluse nn. kohaliku „kuldaju” tiitlile võitis Jaak Tork.

Spordiklubi

Rahvamajas asuvas jõusaalis võib igaüks soovi korral natuke kangi näppida.

Üks ainus meie ema,
üks ainus ja hea,
nüüd kurvas leinas
meil langetatud pea

TÄNU

Oleme kaotanud oma kalli ema Silvi. Ei enam paista koduakendest tuld- kodus on tühjus. Maha jäi kodu, mille eest ema nii väga hoolitses ja mida hoidis.

Täname häid inimesi ja sõpru kes ümbritsesid, lohusid ja külastasid meie ema haiguse ajal.

Meie südamlikud tänusõnad ja head soovid edaspidiseks kuuluvad Tõstamaa perearst Madisele- Teie abivalmidus ja head mõtted andsid jõudu edasiminekuks.

Südamlilik tänu Taimile ja naabri Mariale, kes olid emale suureks toeks ja sõbraks, keda ema iga päev ootas. Suur tänu Liidele, Õiele, Helmele, Vilmale, Aarele, Mesikesele, Katrinile ja Mairele toetuse ja abi eest.

Aitäh Elli Terasale, kes nii südamlike järellausetega meie ema viimasele teele saatis.

Vokirattale aitäh ilusate laulude eest. Aitäh Raimo õele Annile ja vend Ilmarile, kelle truba ja klarineti mäng liigutas kõigi meeli ja südameid.

Täname kõiki sugulasi, sõpru, klassikaaslast, töökaaslast, kes meie ema Silvi Selge mälestust kalliks pidasid ja kalmukünka lillekimpude ja pärgadega kaunistasid.

Kõige suurem tänu meie maailma parimale tädile – Liiale ja tema abikaasale Raimole- nende tugi ja abistav käsi jääb meile alati.

Hele-Ly ja Toomas

Tänavu on alevi vahel jõulutulesid rohkem, kui kunagi varem.

JUMALATEENISTUSED TÕSTAMAA VALLAS

Esmaspäev, 24. detsember
kell 12 Tõhela rahvamajas
JUMALATEENISTUS

kell 16 Tõstamaa Maarja
kirikus
**JÕULUÕHTU
JUMALATEENISTUS**

Teisipäev, 25. detsember
kell 11 Pootsi-Kõpu Püha
Kolmainu kirikus
**KRISTUSE SÜNDIMISE
PÜHA LITURGIA**

kell 14 Seliste Püha
Vassiluse kirikus
JUMALATEENISTUS

kell 16 Kastna Arseeniuse
kirikus
JUMALATEENISTUS

Esmaspäeval, 31. detsembril
kell 14 Tõstamaa Maarja
kiriku koguduse toas
**VANA-AASTA ÕHTU
JUMALATEENISTUS
ARMULAUAGA**

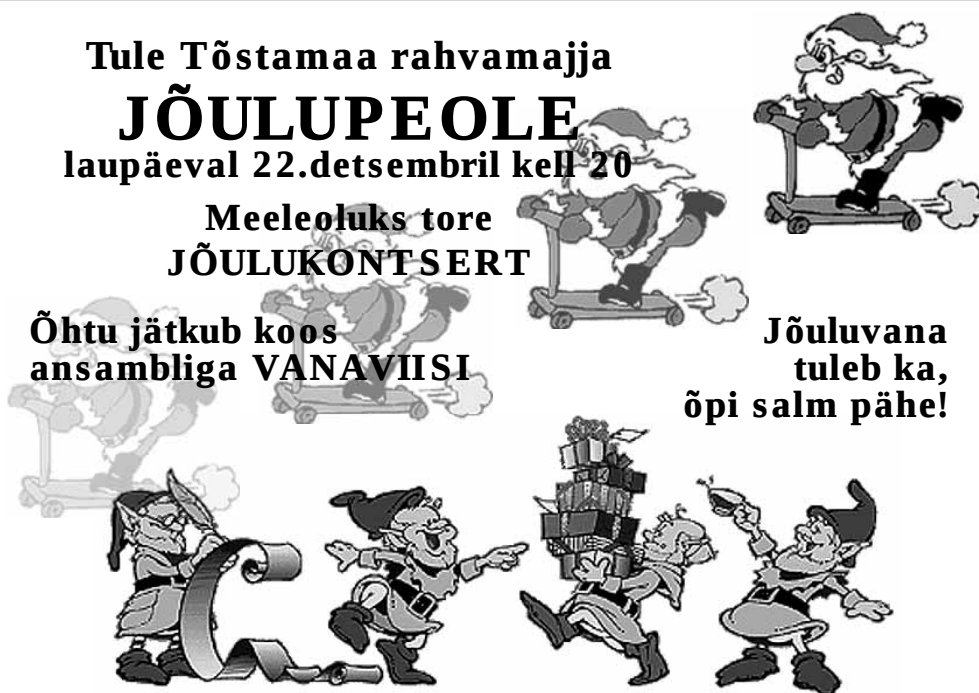
Teisipäev, 1. jaanuaril 2008
kell 11 Seliste Püha
Vassiluse kirikus
**JUMALIK LITURGIA JA
TEMPLIPÜHA**

Tule Tõstamaa rahvamajja **JÕULUPEOLE** laupäeval 22.detsembril kell 20

Meeleoluks tore
JÕULUKONTSERT

Õhtu jätkub koos
ansambliga **VANAVIISI**

Jõuluvana
tuleb ka,
õpi salm pähe!

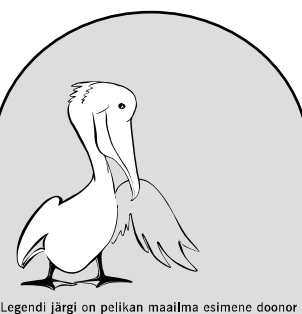

Tantsuõhtu pilet eelmüügis Tõstamaa raamatukogus 50 kr. Pilet samal õhtul 100 kr.

KUHU MINNA

2008. aasta esimesel ööl
kell 00.30 kutsub Tõstamaa
rahvamaja **TANTSIMA
UUDE AASTASSE**, muusi-
kat teevad ansamblid Tule
Taevast Appi, Traffic'69 ja Alibi
Pilet 30.- krooni

Neljapäev,
20. detsember
kell 9–10.30
Tõstamaa
rahvamajas
DOONORIPÄEV
Igale doonorile
väike
jõulupakk!

Detsembrikuu juubilarid

AINO LAPP 73

Tõstamaa alevik

EERI RAHUMÄE 73

Kavaru küla

ELNOR-HEIKI RAND 73

Männikuste küla

VAIKE ABRAM 73

Ermistu küla

HERMANN ANSPAL 94

Päraküla küla

LEIDA PEENOJA 78

Pootsi küla

VILMA KÕRVEMAA 77

Tõhela küla

LEILI KARU 76

Lõuka küla

NIKOLAI KÖSTER 75

Manija küla

LAIN EÜLEM 74

Tõstamaa alevik

VILMA HAVIK 71

Manija küla

HENNO MIKK 71

Kavaru küla

EILI OKS 70

Tõstamaa alevik

TAIMI METSAMÄGI 65

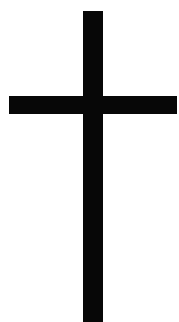
Tõstamaa alevik

VILJA RÄBUS 60

Tõstamaa alevik

HELJU KALAM 60

Tõstamaa alevik

ELVINE HANNUS

13.04.1934 – 13.11.2007

**NEONILLA
RIIDAMETS**

22.06.1918 – 17.11.2007

ÜLLE ELLESTE

16.03.1972 – 20.11.2007

JAAN KÜTT

15.04.1921 – 20.11.2007

SILVI SELGE

2.03.1942 – 23.11.2007

IDA VINKLER

02.11.1912 – 01.12.2007

EINO SAIDLA

4.02.1938 – 11.12.2007

